

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Impat. in podagra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

his Itaque, qui in tantum lucis expertus fuit, ut etiam, cui nollet, errore deceptus, benediceret. Refertur crimen in Jacob, cuius caligauerat acies: & cum interioribus oculis, & spiritu prophetali longè post futuram prospiceret, & Christum cerneret de serpente regia esse venturum, Ephraim & Manassen videre non poterat. Deinde ad Abigaum item Ep. 12. cæcum. Nec doleas, inquit, si non habeas, quod formicula, & musca & serpentes habens, id est, carnis oculos sed illam te oculum habere letare, de quo in cantico dicitur Cant. 4. 9. quod à Moyse dicitur. Transiens videbo visionem hanc magnam. Denique quosdam etiam mundi philosophos legimus, ut totam cogitationem ad mentis cogerent puritatem, sibi oculos eruisse.

Ep. 12.

Cant. 4. 9.

Exod. 3. 9.

A N T I D O T A

Pro Impatentia in morbo podagra.

REMED. Considera hunc morbum tibi cum multis etiam sanctissimis viris esse communem, vnde cunque tibi acciderit, ac imprimis, cum S. GREGORIO Magno Romano Pontifice, qui se & alios podagricos non semel consolatus est per epistolam. Et primum ad Italicam patriam & Venantiū ita scribit. Peccatis meis exigentibus ecce iam undecim menses sunt, quod valde varum est, si de lecto surgere aliquando potuero. Tantis enim podagra, tantisque molestiarum doloribus premor, ut vita mea mihi grauissima pœna sit. Quotidie enim in dolore desicio & mortis remedium expectando suspiro. Et ad Eulogium patriarcham Alexandrinum. Ecce enim iam biennium pœnè expletur, quo lectulo remor, tantisq; podagra doloribus affligor, ut vix in diebus festis vsq; ad horarum trium spatium surgere valeam. Missarum solemnità celebrare, mox autem compellor cum graui dolore decumbere, ut cruciatum meū possim interrompente gemitu tolerare. Qui dolor interdū mihi lentus est, interdum nimius. Sed neque ita lentus, ut recedat, neque nimius, ut interficiat. Vnde fit, ut qui quotidie in morte sum, quotidie repellar à morte. Nec mirum, quia peccator grauis talis corruptionis carcere diu teneor inclusus. Vnde compellor clamare. Educ de carcere animam meam, Et ad Venantiū Episcopum Syracusanum antidota præscribit. Podagra doloribus torqueor, qui & mihi & vobis non dispariliter nocui, dum apud nos vehementer excreuere, nos decrescere à vita fecerunt. Inter quos, quid aliud debemus, nisi semper delicta nostra ad memoriam reuocare, atque omnipotenti Deo gratias agere? Quoniam qui ex carnis blandimento multa peccauimus, ex carnis afflictione purgamur. Sciendum quoque est nobis, quia pœna præsens si animum afflicti conuertit, finis est culpa præcedentis. Si autem ad inuorem Domini minime conuertit, initium est pœna sequentis. Curandum igitur nobis est, & in fletibus tota mentis conuersione vigilandum, ne de tormento ad tormenta transeamus. Considerandum quoque est, quæriturum

Greg. 7. epist. 127.

Id. 1. 8. ep. 35.

Psal. 141. 8. G. lib. 9. ep. 29.

Heb. 12. 6.

Greg. 6. 6.

erga nos dispensatione pietatis agit conditor noster quod morte dignos assidue permittit, et tamen adhuc minimè occidit. Nos ergo habemus iudicium, quia derelicti non sumus, qui assidue flagellamur teste scriptura, qua dicit. Quem diligit Dominus, castigat, flagellat autem omnem filium quem recipit. &c. Idem B. GREGORIVS in libro primo dialogorum commemorat Marcellini Anconitani Episcopi sanctitati minimè obstitisse podagræ morbum, quo minus miraculis illustris esset: quippe manibus licet gestatus, alienis vrbis incendium ex aduerso corpus suum flammis obiciens de repente cessare fecit, virtute quam pedibus potentior. Scilicet terra denegata est illi calcanda, vt hoc liberius coelum mente conscenderet.

Cic. lib. 3.

II. R E M E D. Considera, quid de articulorum doloribus constanter ferendis etiam Ethnici philosophi senserint, scripserintq;. M. T. Cicero in Tusculanarum quæstionū libris. Solebat, inquit, narrare Pompeius, se cū Rhodum venisset, decedens ex Syria, audire voluisse Posidonium; sed cum audiuisset eum grauius esse agrum, quod vehementer eius artus laborarent, voluisse tamen nobilissimum Philosophorum visere. Quem, vt vidisset, et salutauisset, honorificisq; verbis prosecutus esset, moleste q; dixisset ferre, quod eum non posset audire. At ille. Tu verò, inquit, potes: nec committam, vt dolor corporis efficiat, vt frustra tantus vir ad me venerit. Itaque narrabat eum grauius et copiose de hoc ipso, nihil esse bonum, nisi quod honestum esset cubantem, disputasse: cumque quasi faces ei doloris admouerentur, sapit dixisse. Nihil agis dolor: quamuis sis molestus, nunquam te esse confitebor malum. Eandem sententiam amplectitur Tullius, nam mox subiicit. Hoc igitur tibi propones, implitudinem, et quasi quandam exaggerationem quàm altissimam animi que maximè eminet contemnendis et despicendis doloribus, vnam esse omnium rerum pulcherrimam, eo que pulchriorem, si vacet populo, neque plausum captans se tantum ipsa delectet, &c. quia nullum theatrum virtuti conscientia maius est. Idem L. ANS.

Sen. ep. 78.

SENECA. nam ages de morborum doloribus fortiter perferendis, inde probat & podagræ dolores cōtemnendos, quod amanatissima nostri natura ita disposuerit, vt dolorē aut tolerabilem aut breuē faceret. Maximè, inquiens, dolores consistunt in macerrimis corporis partibus. Nervi, articuli que, et quicquid aliud exile est, acerrimè sentit, cum in arcto vitia concepit. Sed cito hæc partia obstupescunt, et ipso dolore sensum doloris amittunt. Sic podagra, et chiragra, et omnis vertebrarum dolor, nervorum que interquiescit, cum illa que torquebat bebetur. omnium istorum prima verminatio vexat, impetus mora extinguitur, et finis dolendi est, obtorpuisse. Et alibi. Dolor imminet, si exiguus est, feramus: leuis est patientia. Si grauis est, feramus: non leuis est gloria. Dolor clamorem exprimat, dum secreta non exprimat. Non potest homo par dolori esse, nec rationi dolor. Dura res est dolor, imò in mollis. Pauci dolorem ferre potuerunt. Simus ex paucis. Imbecilles natura sumus. naturam infamare nolite. illa nos fortes genuit. Fugiamus dolorem. Quid, quod ille sequitur fugientes?

In excerp.

AN.

A N T I D O T A.

Pro impatientia in morbo lepra.

I. ANTIDOTVM est Patientia, quia lepræ morbus opinione homi-
nū habetur maximus omnium & miseratione dignissimus. tum quia
incurabilis est, tum quia totum hominis corpus deformat & exedit vsque
ad ossa, ac omnibus hominib. etiam parentibus, fratribus & amicis abo-
minabile reddit, vt eius conspectum & societatem ferre non possint, vt
latè describit GREGORIUS Nazianzenus in oratione de pauperum amo-
re. Vnde AVGVSTINVS, vel si quis alius est auctor, in sermonibus ad fra-
tres in eremo, sic alloquitur leprosos. *Fratres mei dilectissimi, scio quod percussit*
vos Deus, & leprosi facti estis vsq. ad diem mortis vestre. Ideo obsecro vos in Domino,
vt non deficiatis in tribulationibus, quæ sunt pro gloria vestra. Si stomachus doleat, si
venter infletur, si totius corporis dolor vos inquietat, si calamitas vos vndique vexat,
semper vos lætificet in omnibus laboribus vita huius amor vester in Deum, & pia pa-
tientia, & certa spes supernorum. Despiciamus sanitatem, & aternā quietem & sani-
tatem recipiemus. Vobis languentibus patientia summè necessaria est. Nullus enim bea-
tus esse poterit, nullus cælorum ciuis efficitur, nullus amicus Dei constituitur, qui in-
ter mala patiens non inuentus fuerit.

Aug. serm. 36.

II. ANTIDOTVM. Considerare patientiam Iob, non solum quia D.
Iacobus nominatim eius patientiam omnibus spectandam proponit, sed
quia S. Patres diserte testantur Iob cum aliis plurimis morbis, tum quo-
que lepra exitiali, quam vocant elephantiasin, laborasse. Vt Chryso-
stomus, Apollinaris, Beda, Philippus presbyter, & alii. Augustini loco citato
verba sunt hæc, *Ecce sanctus Iob, iustus, sapiens, diues, rectus & timens Deum, &*
tamen leprosus efficitur, non conqueritur, extra castra proiicitur, ab hominibus despici-
tur & deseritur. Ab vxore blasphematur. Lex enim lata in Leuitico est. Quicumq.
maculatus fuerit lepra, omni tempore quo leprosus est & immundus solus habitabit ex-
tra castra. Vnde & in libris Regum legimus regem Azariam, qui & Ozias,
lepra percussus à Deo, vrbe & regno cedere, & in domo libera morari.
Iob autem sedisse in sterquilinio extra ciuitatē aperte habet editio LXX.
interpretum & S. Patres fatentur ideo Iob figuram fuisse patientis Christi
extra portam passi. Deinde, sicut leprosi abominabiles esse solent etiam fra-
tribus suis & amicis, ita & Iob. *Fratres meos, inquit, longe fecit à me, & noti mei*
quasi alieni recesserunt à me: dereliquerunt me propinqui mei, & qui me nouerunt obli-
ti sunt mei. Denique sicut leprosi implacabili pruritu vexari solent, ita &
Iob, sic vt coactus fuerit testa saniem radere; solent enim in leprosis digiti in-
tumescere & putrescere, vt vnguibus se scabere nequeant.

Iac. 5. 27.

Leu. 13. 46.

4. Reg. 16. 5.

2. Par. 26. 21.

Heb. 13. 12.

Iob. 19. 23.

Iob. 18.